

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

TEISMŲ PRAKTIKA

BIULETENIS

Nr. 47

Vilnius, 2017

REDAKCIINĖ KOLEGIJA:

Renata Juzikienė

Edita Kisielienė

Mindaugas Girdauskas

Ieva Doroševaitė

TEISMŲ PRAKTIKA

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo biuletenis

Nr. 47

Vilnius 2017

XXIII metai

TURINYS

1. LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO CIVILINIŲ BYLŲ SKYRIAUS IŠPLĖSTINIŲ SEPTYNIŲ TEISĖJŲ IR TRIJŲ TEISĖJŲ KOLEGIJŲ NUTARTYS

CIVILINĖ TEISĖ

DAIKTINĖ TEISĖ

- 1.1. Dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių išlaidų karšto vandens temperatūros palaikymui (cirkuliacijai) bei nepaskirstyto karšto vandens šilumos kiekiui paskirstymą, aiškinimo ir taikymo.....11

PRIEVOLIŲ TEISĖ

- 1.2. Dėl pardavėjo civilinės atsakomybės tuo atveju, kai sutartis, iš kurios pirkėjas kildina žalos atsiradimą, pripažinta negaliojančia nuo jos sudarymo momento, CK 6.323 straipsnio ir ieškinio senaties termino taikymo.....42
- 1.3. Dėl taikytinos teisės nustatymo teisinių paslaugų sutarčiai, sudarytai tarp skirtingose užsienio valstybėse reziduojančių subjektų, bei reikalavimo perleidimo sutarčiai, pagal kurią Lietuvos Respublikos subjektui perduotas reikalavimas, atsiradęs dėl santykių tarp užsienio subjektų.....61
- 1.4. Dėl sąskaitos savininko, iš kurio nusikalstamais veiksmais išviloti prisijungimo duomenys ir pasisavintos lėšos, teisės reikalauti žalos atlyginimo iš banko.....72

VIEŠIEJI PIRKIMAI

- 1.5. Dėl perkančiosios organizacijos teisės nustatyti reikalavimus tiekėjams turėti teisę verstis veikla ir pateiktų pasiūlymų atitikties jiems vertinimo.....83
- 1.6. Dėl tiekėjų galimybės remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais ir perkančiųjų organizacijų teisės tikslinti pirkimo dokumentuose įtvirtintus reikalavimus....109

DARBO TEISĖ

- 1.7. Dėl garantijų laikinojo įdarbinimo įmonės darbuotojams, komandiruojamą darbuotojo statuso.....135
- 1.8. Dėl deliktinės atsakomybės už darbuotojų neperėmimą po bendrovės reorganizavimo skaidymo būdu.....159

BANKROTO TEISĖ

1.9. Dėl nemokumo kaip pagrindo iškelti bankroto bylą fiziniam asmeniui.....	177
1.10. Dėl įmonės vadovo pareigos inicijuoti įmonės bankroto bylą taikymo faktiniam vadovui ar pagal įgaliojimą veikiančiam asmeniui.....	187
1.11. Dėl Komercinio arbitražo ir Įmonių bankroto įstatymų nuostatų aiškinimo ir taikymo tuo atveju, kai kreditorius teisme ginčija kito kreditoriaus įmonės bankroto byloje patvirtintą reikalavimą, kilusį sandorio pagrindu, kuriame yra numatyta arbitražinė išlyga.....	200
1.12. Dėl teismo teisės spręsti kreditorių susirinkimo kompetencijai skirtą klausimą – nustatyti parduodamo iš varžytynių turto pradinę kainą ir tvarką – įmonės bankroto byloje.....	222
1.13. Dėl bankrutavusios ir likviduotos bendrovės akcininko civilinės atsakomybės tos bendrovės kreditoriui pagrindų, kai akcininkas tyčia priveda bendrovę prie bankroto, likviduotos bendrovės akcininko atleidimo nuo civilinės atsakomybės sąlygų bei ieškinio senaties skaičiavimo.....	237

CIVILINIS PROCESAS

1.14. Dėl vartojimo sutartyje teritorinį teisingumą nustatančios sąlygos sąžiningumo ir teismo teisės ieškinio priėmimo stadijoje pripažinti tokią sąlygą nesąžininga.....	259
1.15. Dėl žyminio mokesčio dydžio nustatymo santuokos nutraukimo byloje.....	269
1.16. Dėl civilinės bylos medžiagos pripažinimo nevieša.....	275
1.17. Dėl Rusijos Federacijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų subjektų galbūt sudaryto susitarimo dėl tarptautinės jurisdikcijos, nukreipiančio į Rusijos Federacijos teismus, teismo pripažinimo.....	302

2. LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ SKYRIAUS PLENARINĖS SESIJOS, IŠPLĖSTINIŲ SEPTYNIŲ TEISĖJŲ IR TRIJŲ TEISĖJŲ KOLEGIJŲ NUTARTYS

BAUDŽIAMOJI TEISĖ

2.1. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė (BK 20 straipsnis).....	316
2.2. Atsakomybę sunkinančios aplinkybės (BK 60 straipsnis).....	350
2.3. Bausmės skyrimas, kai neatlikus bausmės padaryta nauja nusikalstama veika (BK 64 straipsnis).....	357
2.4. Tarptautinės teisės draudžiamas elgesys su žmonėmis (BK 100 straipsnis).....	361
2.5. Sukčiavimas (BK 182 straipsnis). Piktnaudžiavimas (BK 228 straipsnis).....	415
2.6. Sukčiavimas (BK 182 straipsnis).....	457
2.7. Neteisėtas praturtėjimas (BK 189 ¹ straipsnis).....	475
2.8. Svetimo prekių ar paslaugų ženklų naudojimas (BK 204 straipsnis).....	482
2.9. Piktnaudžiavimas (BK 228 straipsnis).....	499

2.10. Trukdymas teisėjo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno, advokato ar antstolio veiklai (BK 231 straipsnis).....	519
2.11. Kelių transporto eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių pažeidimas (BK 281 straipsnis).....	532

BAUDŽIAMOJO PROCESO TEISĖ

2.12. Slaptų operatyvinių (kriminalinės žvalgybos) veiksmų teisėtumas. Tokiais veiksmais gautų duomenų pripažinimas įrodymais (BPK 20 straipsnis).....	540
2.13. Užsienio valstybės išduoto ar perduoto asmens baudžiamosios atsakomybės ribos (BPK 70 straipsnis).....	554
2.14. Civilinis ieškinys baudžiamajame procese (BPK 109 straipsnis). Civilinis atsakovas (BPK 111 straipsnis).....	560
2.15. Aprašomoji nuosprendžio dalis (BPK 305 straipsnis). Apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio turinys (BPK 331 straipsnis).....	572
2.16. Pirmosios instancijos teismo nutarčių apskundimo tvarka (BPK 318 straipsnis). Bylų apeliacinio nagrinėjimo bendrosios nuostatos (BPK 320 straipsnis).....	616

LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO TEISMŲ PRAKTIKOS APŽVALGOS

Teismų praktikos smurto artimoje aplinkoje baudžiamosiose bylose apžvalga

Įvadinės pastabos.....	623
1. Fizinės prievartos (smurto) (BK 129, 135, 138, 140 straipsniai) kvalifikavimo probleminiai aspektai smurto artimoje aplinkoje baudžiamosiose bylose.....	624
1.1. Savo artimojo giminaičio ar šeimos nario nužudymo (BK 129 straipsnio 2 dalies 3 punktas), tyčinio sveikatos sutrikdymo (BK 135 ir 138 straipsnio 2 dalies 3 punktas, 140 straipsnio 2 dalis) ar fizinio skausmo sukėlimo (BK 140 straipsnio 2 dalis) kvalifikavimo probleminiai aspektai.....	625
1.2. Fizinio skausmo sukėlimo ar nežymaus sveikatos sutrikdymo savo artimajam giminaičiui ar šeimos nariui, kuris yra mažametis (BK 140 straipsnis), kvalifikavimo probleminiai aspektai.....	634
2. Psichinės prievartos (smurto) kvalifikavimo probleminiai aspektai smurto artimoje aplinkoje baudžiamosiose bylose.....	639
3. Nusikalstamų veikų žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui probleminiai aspektai smurto artimoje aplinkoje baudžiamosiose bylose (BK 149, 150, 153 straipsniai).....	643
4. Piktnaudžiavimas tėvų, globėjo ar rūpintojo arba kitų teisėtų vaiko atstovų teisėmis ar pareigomis (BK 163 straipsnis).....	645
5. Teismo sprendimo, nesusijusio su bausme, nevykdymo (BK 245 straipsnis) kvalifikavimo probleminiai aspektai smurto artimoje aplinkoje baudžiamosiose bylose.....	650

6. Kai kurie atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dėl nusikaltimo mažareikšmiškumo (BK 37 straipsnis) ir kai kaltininkas ir nukentėjęs asmuo susitaiko (BK 38 straipsnis) probleminiai aspektai smurto artimoje aplinkoje baudžiamosiose bylose.....	655
Išvados.....	661

Apžvalga bylose dėl paveldėjimo

Įvadas.....	666
1. Paveldėjimo objektas.....	667
2. Paveldėjimo universalumo ir palikimo priėmimo laisvės principas.....	675
Laiko teisinė reikšmė paveldėjimo teisiniuose santykiuose.....	675
3. Paveldėjimo teisių perleidimas.....	681
4. Palikimo priėmimo būdai.....	683
4.1. Palikimo priėmimas jį pradėjus faktiškai valdyti.....	683
4.2. Palikimo priėmimas kreipiantis į notarą su prašymu priimti palikimą.....	687
5. Paveldėjimo pagrindai.....	689
5.1. Paveldėjimas pagal įstatymą.....	690
5.2. Paveldėjimas pagal testamentą.....	691
5.2.1. Testamento turinys ir sąlygos.....	693
5.2.2. Testamentinė išskirtinė.....	695
5.2.3. Asmeninio testamento tvirtinimas.....	697
5.2.4. Testamento negaliojimas ir nugincijimas.....	699
5.2.5. Testamentų konkurencija.....	703
5.2.6. Palikėjo teisė atimti paveldėjimo teisę.....	704
5.2.7. Teisė į privalomąją palikimo dalį.....	704
6. Paveldėjimas atstovavimo teise ir paveldėjimo transmisija.....	707
7. Kreditorių reikalavimų pareiškimas (terminai, būdai).....	708
8. Skolininko pakeitimas, atsiradus paveldėjimo santykiams.....	713
9. Įpėdinių atsakomybė už palikėjo skolas ir paveldėto turto pasidalijimas.....	714
10. Sutuoktinių paveldėjimo teisės.....	717
10.1. Sutuoktinių paveldėjimas pagal įstatymą.....	718
10.2. Bendrasis sutuoktinių testamentas.....	720
Išvados.....	723

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISMO SPRENDIMŲ SANTRAUKOS

Procesinių dokumentų įteikimo problemos civiliniu aspektu	
Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikoje.....	729
Sprendimo byloje AŽDAJIĆ prieš Slovėniją santrauka.....	730
Sprendimo dėl priimtimumo byloje BABUNIDZE prieš Rusiją santrauka.....	735
Sprendimo byloje FRIDMAN prieš Lietuvą santrauka.....	738
Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikos dėl valstybės pareigų ginant asmenį nuo smurto artimoje aplinkoje aspektai (Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 2, 3, 8 straipsniai).....	742

EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMO SPRENDIMŲ SANTRAUKOS

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimų, priimtų aiškinant 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės („Roma I“) ir 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 864/2007 dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės („Roma II“), santrauka.....	806
1. Reglamentas „Roma I“	807
2011 m. kovo 15 d. didžiosios kolegijos sprendimas <i>Heiko Koelzsch prieš Liuksemburgo Didžiąją Hercogystę (C-29/10)</i>	807
2013 m. spalio 17 d. sprendimas <i>United Antwerp Maritime Agencies (Unamar) NV prieš Navigation Maritime Bulgare (C-184/12)</i>	809
2016 m. spalio 18 d. sprendimas <i>Republik Griechenland prieš Grigorios Nikiforidis (C-135/15)</i>	812
2. Reglamentas „Roma II“	816
2011 m. lapkričio 17 d. sprendimas <i>Deo Antoine Homawoo prieš GMF Assurances SA (C-412/10)</i>	816
2015 m. rugsėjo 9 d. sprendimas <i>Eleonore Prüller-Frey prieš Norbert Brodnig, Axa Versicherung AG (C-240/14)</i>	817
2015 m. gruodžio 10 d. sprendimas <i>Florin Lazar prieš Allianz SpA (C-350/14)</i>	819
3. Reglamentai „Roma I“ ir „Roma II“	821
2016 m. sausio 21 d. sprendimas „ <i>ERGO Insurance“ SE prieš „If P&C Insurance“ AS (C359/14)</i> ir „ <i>Gjensidige Baltic“ AAS prieš UAB DK „PZU Lietuva“ (C475/14)</i>	821
2016 m. liepos 28 d. sprendimas <i>Verein für Konsumenteninformation prieš Amazon EU Sàrl (C-191/15)</i>	823